

ПРОГРАМА ЗА ДОБРИ ПРАКТИКИ В МЕСТНОТО САМОУПРАВЛЕНИЕ В БЪЛГАРИЯ 2016 / 2017

С подкрепата на Съвета на Европа

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

ПРОСПЕКТ

ноември 2016 г. София

1. Описание на Програмата за добри практики
2. Структури за прилагане на програмата
3. Реализация на Програмата
4. Тематични области на конкурса 2016/2017
5. Критерии за подбор на добрите практики

От името на Съвета на Европа, за мен е огромно удоволствие да изразя подкрепа за стартирането на Програмата за добри практики в местното самоуправление в България. Това е окриляващ конкурс, който идентифицира и споделя добри практики в местните общности, отличавайки върховите постижения и иновации в местното управление.

Програмата успешно се изпълнява в редица европейски държави. България вече се доказва като пилотна страна в изпълнението на Стратегията за иновации и добро управление на местно ниво с високи постижения. Настоящата програма има за цел да насърчи лидерството в отговор на предизвикателствата и да намери подходящи решения, както и да подкрепи иновативни идеи и да разработи нови подходи за подобряване на качеството на живот на гражданите. Добрата практика е оптималният метод за решаване на даден проблем или за постигане на определена цел, която може да бъде споделена и използвана от други.

Ето защо призовавам българските общини да участват в този конкурс и да популяризират своите постижения. Центърът за експертиза на реформата в местното самоуправление към Съвета на Европа е готов да подкрепи българските общини в предоставянето на добро демократично управление на местно ниво.

АЛФОНСО ЗАРДИ

Ръководител на отдел

„Демократични институции и управление“

Съвет на Европа

1. Описание на Програмата за добри практики

Програмата за добри практики в местното самоуправление в България прилага системен подход, съгласно който се избират най-добрите практики, реализирани от общини в България през последните 18 месеца, по предварително идентифицирани теми.

В конкурса приоритетно участват практики, реализирани по модел и инициатива на самите общини участници. Не се насърчава кандидатстването и няма да бъдат оценявани практики, реализирани по модели / схеми, финансирани по национални и европейски програми в групи общини. Участващите в конкурса добри практики се оценяват, отличават и разпространяват сред останалите общини в страната.

Програмата цели да открие и отличи онези общини в България, които са осъществили успешни инициативи и/или управленски модели в три тематични области на дейността си със значително въздействие върху местната общност. Всяка община може да кандидатства в повече от една тематична област, но не с повече от една добра практика в дадена област.

Програмата е разработена от Центъра за експертиза на реформата в местното самоуправление към Съвета на Европа и в България се реализира с подкрепата на Министерството на регионалното развитие и благоустройството и Националното сдружение на общините в Република България. До този момент е изпълнявана успешно в редица европейски страни: Армения, Гърция, Молдова, Румъния, Сърбия, Украйна, Унгария, Швейцария.

В България Програмата се реализира в периода октомври 2016 г. - май 2017 г. и е насочена към идентифициране, постигане на публично признание и разпространение на добри практики между общините в България.

Въвеждането и адаптирането на добри практики означава творческо прилагане на опита на другите за развитието на собствената общност. Общините могат да се поучат от опита на другите чрез анализ както на силните и слабите страни, така и на алтернативните подходи. С помощта на положителния опит на другите общинското ръководство може да се научи на:

- развитие на общината по планиран и ефективен начин;
- подобряване на качеството на услугите, предоставяни на местните хора и организации;
- въвеждане на съвременни методи в управлението на администрацията;
- минимизиране на рисковете, свързани с прилагането на нови подходи;
- стимулиране на по-голям напредък в общността.

Най-важните елементи на Програмата за добри практики са:

- идентифициране на добри практики чрез формален процес;
- използване на стандартизиран метод на описание на практиките;
- оценка на всяка участваща практика съобразно установени критерии;
- подкрепа за разпространение на практиките сред други общини, като се използва голямо разнообразие от методи; и
- реализация на нов кръг от Програмата с различни теми всяка година.

2. Структури за прилагане на програмата

Направляващ комитет

Състои се от представители на Съвета на Европа, Правителството, Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Националното сдружение на общините в Република България, Фондацията за реформа в местното самоуправление и независими експерти.

Панел за избор

Състои се от 4 независими експерти в областта на местното самоуправление.

Панелът за избор оценява практиките и представя практиките-финалисти за одобрение от Направляващия комитет.

3. Реализация на Програмата

Всички местни власти имат право и са поканени да участват в конкурса. Стартирането на Програмата се осъществява при първата среща на Направляващия комитет. Към този момент темите на конкурса и критериите за подбор са определени.

Местните власти се информират за програмата чрез регионални срещи, организирани от националния партньор (ФРМС), от сайта на ФРМС, както и от е-седмичника на ФРМС.

Желаещите общини попълват и изпращат попълнен Формуляр за описание на добра практика по електронна поща flgr@flgr.bg до 15 февруари 2017 г. Формулярът може да бъде свален в електронен вид от страницата на ФРМС: www.flgr.bg.

Оценката на добрите практики се провежда в 2 стъпки:

1. Оценка на всички подадени заявления и предварителен подбор;
  2. Представяне на практиките-финалисти за одобрение от Направляващия комитет.
- Програмата завършва с церемония по награждаването на най-добрите практики.

Дейности, които ще реализира националният партньор (ФРМС) със съдействието на Съвета на Европа:

1. Организиране на 2 заседания на Направляващия комитет.
2. Адаптация и дизайн на Проспекта за стартирането на Програмата и неговото разпространение.
3. Организиране и провеждане на 3 регионални информационни срещи с представители на местните власти.
4. Организиране на 2 заседания на Панела за избор.
5. Организиране на церемонията по награждаването и връчване на приза за отличените най-добри практики.
6. Подготовка на окончателния доклад за оценка, подготовка и разпространение на печатно издание с всички избрани най-добри практики.
7. Оказване на помощ на наградените местни власти при разпространение на техните добри практики.

Етапи на реализация на Програмата:

№	Деятност	Период на осъществяване
1.	Информационна кампания	ноември - декември 2016 г.
2.	Набиране на практики за участие в конкурса	януари - февруари 2017 г.
3.	Оценка и награждаване на най-добрите практики	март - май 2017 г.

4. Тематични области на конкурса 2016/2017 г.

В първото издание на Програмата за добри практики в България тематичните области са три:

I. Общинска подкрепа за граждански инициативи

В тази тематична област ще се състезават практики, довели до въвеждане на нови решения на местно ниво в резултат на предложения на граждани и НПО, както и практики на подпомагане на инициативи на социално-икономическите партньори чрез институционална и друга подкрепа за проекти на граждани, училища, читалища, НПО, обществени и консултативни съвети и други форми за участие на гражданите в процеса на вземане на решения и др. Ще се приветства участието на практики със и за младите хора.

II. Нови технологии и решения в управлението

Очаква се в тази тематична област да бъдат представени практики на въвеждане на нови технологии и решения в общинското управление, административното обслужване, инфраструктурното и пространствено развитие, транспорта, публичните услуги, паркирането, туризма и др., вкл. мобилни приложения, отворени данни, интернет базирани платформи, модерни или зелени технологии и решения и др.

III. Социални иновации и партньорства

В тази тематична област интересът се очаква да бъде съсредоточен върху примери за социални иновации като: решаване на демографския проблем, грижи за възрастни хора, социални услуги, социални предприятия, осигуряване на равен достъп до образование и здравеопазване и социална подкрепа, активно включване на потребителите и др., като високо ще бъдат оценявани комплексният и интегриран подход, синергията от участие и взаимодействие на различни институции, организации и граждани в реализацията на практиката.

5. Критерии за добри практики

Основните елементи на добрите практики и критериите за извършване на оценка се съдържат в две важни области:

- ефекти, въздействие на практиката в конкретната община; и
- ценност на най-добрата практика за другите общини.

Критериите при оценка на практиките са:

1. Релевантност и въздействие

Инициативата решава реално съществуващ местен проблем, от голямо значение за местната общност, който снижава качеството на живот на голям брой хора или съществува от дълго време. Реализацията на практиката довежда до решаване на проблема и до повишаване качеството на живот на местната общност.

2. Публичност и прозрачност

Практиката трябва да бъде публична във всичките ѝ аспекти - да са привлечени всички заинтересовани страни при подготовката и реализацията, да е осъществен широк консултативен процес. Етапите на реализацията и резултатите следва да са публично оповестени и популяризирани.

3. Иновативност

Практиката трябва да демонстрира въвеждането и прилагането на нов продукт, практика, услуга, процес или нов начин на организация към решаването на конкретни проблеми на местната общност.

4. Устойчивост

Добрата практика трябва да е устойчива управленска иновация, т.е. да не е еднократно събитие и да води до устойчиви резултати. Например, дори и най-ефикасното еднократно изчистването на боклука от тротоара не е най-добра практика, докато систематичното събиране на отпадъци от домакинствата и изграждане на съоръжение за обезвреждане им може да се превърне в такава.

Добрите практики, прилагани и доказали се в даден контекст, първо следва да бъдат тествани в местните условия. Колкото по-приложими са те, толкова по-висока е стойността на добрата практика като инструмент за разпространяване на опит и подобряване на средата в друга община.

Възможността за мултиплицирането ѝ се определя от фактори като:

- природна, социална и икономическа среда,
- съответствие с местните закони и разпоредби,
- достъп до ресурси, равнище на необходимата експертиза, както и други технически и инфраструктурни фактори.

**ВСИЧКИ БЪЛГАРСКИ ОБЩИНИ ИМАТ ПРАВО
И СА ПОКАНЕНИ ДА УЧАСТВАТ В
КОНКУРСА ЗА ДОБРИ ПРАКТИКИ 2016/2017!
ВКЛЮЧЕТЕ СЕ!
ПОПУЛЯРИЗИРАЙТЕ СВОИТЕ ПОСТИЖЕНИЯ!**

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE